

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η Ελλάδα διαθέτει ένα ολοένα διευρυνόμενο σύστημα εγγυημένης στήριξης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και πρόσβασής τους σε κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες. Το σύστημα αυτό χαρακτηρίζεται από:

- **Δαπάνες κοινωνικής προστασίας 27,2% του ΑΕΠ το 2001 (Μέσος όρος ΕΕ 27,3% το 2000).**
- **Αύξηση των πραγματικών κατά κεφαλή κοινωνικών δαπανών κατά 54% στο διάστημα 1995-2002 (αύξηση στην ΕΕ κατά 8,7% στο διάστημα 1995-2000).**
- **Δείκτη οικονομικής επισφάλειας (άτομα με χρηματικό εισόδημα χαμηλότερο του 60% του εισοδήματος του μεσαίου πολίτη, αλλά αγνοώντας την επίπτωση της ιδιοκατοίκησης) 22% (1995), 19,6% (2002), μείωση κατά 250.000 άτομα. Η πλειοψηφία των ατόμων αυτών (άνω του 70%) ζουν σε δικά τους σπίτια και δεν αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο απώλειας της στέγης. Αν κρατήσουμε την γραμμή του 1996 σταθερή, τότε ποσοστό σε κίνδυνο μειώνεται από 22% το 1995 σε 15% το 2001 – μια μείωση περίπου κατά το ένα τρίτο.**
- **Αποτελεσματικότητα πολιτικής εισοδηματικών μεταβιβάσεων 56%** εισοδημάτων ατόμων με επισφάλεια προέρχεται από κοινωνικές μεταβιβάσεις (47% το 1996), χωρίς εξισωτικές μεταβιβάσεις αγροτών, υπηρεσίες σε είδος. Οι εισοδηματικές μεταβιβάσεις (χαμηλές συντάξεις, ΕΚΑΣ, επιδόματα ανεργίας, οικογενειακά και άλλα επιδόματα), παίζουν σημαντικό ρόλο στον

περιορισμό της επισφάλειας. Η σύγκριση της κατανομής χωρίς μεταβιβάσεις με την τελική κατανομή του διαθέσιμου εισοδήματος, δείχνει μείωση των φτωχών κατά το ένα τρίτο, ενώ η ανισότητα μεταξύ φτωχών περιορίζεται κατά 80%.

Το σύστημα κοινωνικής προστασίας αποτελείται από τέσσερις ομάδες δράσεων:

1. **Εισοδηματικές ενισχύσεις**
2. **Πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες**
3. **Κοινωνική στήριξη σε ειδικές ομάδες πληθυσμού**
4. **Ανταπόκριση σε έκτακτες καταστάσεις**

Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά μέτρα πολιτικής, που αντιστοιχούν σε καθένα από τους πιο πάνω άξονες.

1. **Εισοδηματικές ενισχύσεις**

Στους Πίνακες 1-2 παρατίθενται οι κατηγορίες εισοδηματικών ενισχύσεων, που αντιστοιχούν σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, ο αριθμός των δικαιούχων και το κόστος αυτών των μέτρων κοινωνικής προστασίας. Υπογραμμίζεται ότι ο αριθμός των δικαιούχων, αν και δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια λόγω επικαλύψεων μεταξύ ορισμένων ομάδων, ανέρχεται σε περίπου 2.000.000 άτομα συμπεριλαμβανομένων των συνταξιούχων του ΟΓΑ και των δικαιούχων των κατώτατων ορίων του ΙΚΑ.

Ιδιαίτερη θέση στις εισοδηματικές ενισχύσεις έχει η στήριξη της οικογένειας. Ιδιαίτερα το πρόσφατο μέτρο για το αφορολόγητο όριο 20.000 ευρώ για το τρίτο

παιδί, αποδίδει περίπου 2.500 ευρώ ετησίως ανά νοικοκυριό ενώ το κόστος αυτής της πολιτικής για το δημόσιο, που είναι 29 εκ. Ευρώ (λεπτομέρειες στους πίνακες 3-4).

Επίσης, στον Πίνακα 5 αποτυπώνεται το κόστος των επιδομάτων πολυτέκνων- τρίτου παιδιού, που εκτιμάται σε 539 εκ. Ευρώ για το 2003.

2. Πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες

- **Παιδικό-Βρεφονηπιακό Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών** (298 νέες μονάδες, 100 σταθμοί θα δημιουργηθούν σε μειονεκτικές περιοχές της Υπαίθρου).
- 180 **Κέντρα φροντίδας** οικογένειας υπάγονται στους ΟΤΑ Α' βαθμού.
- **Παιδικές Εξοχές**
- **Ολοήμερα σχολεία** (5.500 δημοτικά και νηπιαγωγεία εξυπηρετούν 300.000 οικογένειες). Η βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης όλο και περισσότερο μειώνει τις δαπάνες της οικογένειας για φροντιστήρια και παραπαιδεία.
- **Δίκτυο Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών.** Μέριμνα για υπερήλικες με χαμηλό εισόδημα, η κατ' οίκον φύλαξη παιδιών, η κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών, η φύλαξη σχολικών κτιρίων κλπ.
- **Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες** (ηλεκτρισμός, θέρμανση, νερό, επικοινωνίες). Σημαντική έμμεση ενίσχυση δίνεται ιδιαίτερα στα χαμηλά εισοδήματα μέσω των χαμηλών τιμών αυτών των υπηρεσιών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος στην Ελλάδα βρίσκεται περίπου στο μισό της Ε.Ε, ενώ το αγροτικό ρεύμα ενισχύει

άτομα χαμηλότερου εισοδήματος. Χορηγείται ειδικό επίδομα θέρμανσης σε συνταξιούχους, εξάπλωση του φυσικού αερίου σε πολλές αστικές περιοχές.

- **Υγεία, φάρμακα, νοσηλεία ακόμη και στο εξωτερικό για όλους τους πολίτες, ακόμη και τους ανασφάλιστους.**
- Τα τιμολόγια των **μαζικών μέσων μεταφοράς** κρατούνται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ η ποιότητα των μαζικών μεταφορών συνεχώς αναβαθμίζεται.
- **Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών φροντίδας των ηλικιωμένων από τα ασφαλιστικά ταμεία.**
- Σύσταση στον ΟΓΑ, **Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (N3050/02)**, αντίστοιχης με την Εργατική Εστία στις πόλεις. Σκοπός του λογαριασμού αυτού είναι η δημιουργία και η διανομή οργανωμένων προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού (διακοπών και εκδρομών), η δωρεάν παροχή εισιτηρίων για την παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων και η παροχή δωρεάν βιβλίων.
- Ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας ειδικεύεται στην εξασφάλιση πρόσβασης στους ασφαλισμένους του σε πολιτιστικά αγαθά και στην διαχείριση του ελεύθερου χρόνου, π.χ **δελτία κοινωνικού τουρισμού, εκδρομές, εισιτήρια θεάτρου, αγορά βιβλίων, δημιουργική απασχόληση**). Ασφαλιστικά ταμεία χρηματοδοτούν παροχές όπως **παιδικές κατασκηνώσεις, λουτροθεραπεία κλπ.**
- Ανάπτυξη δικτύου 20 **βιβλιοθηκών** γενικού ενδιαφέροντος σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές. 32 «**βιβλιοαυτοκίνητα**» δανείζουν βιβλία σε σχολεία απομακρυσμένων περιοχών.

3. Κοινωνική στήριξη σε ειδικές ομάδες πληθυσμού

- **Μακροχρόνια άνεργοι:** επιχορήγηση από τον ΟΑΕΔ για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ή δημιουργία νέων επιχειρήσεων, προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και προγράμματα κατάρτισης, επανακατάρτισης ή εναλλασσόμενης κατάρτισης.
- **Οι ανασφάλιστοι και οι άποροι** δικαιούνται βιβλιαρίου απορίας, με το οποίο εξυπηρετούνται κανονικά σ' όλες τις μονάδες υγείας, ενώ το κόστος το καλύπτει ο κρατικός προϋπολογισμός.
- **Οι οικονομικοί μετανάστες,** οι οποίοι ασφαρίζονται σε δημόσιο φορέα ασφάλισης, έχουν ισότιμη πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες υγείας.
- **Οι πρόσφυγες,** απολαμβάνουν πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κατά την είσοδό τους στην Ελλάδα από δομές του δημόσιου και του κοινωνικού τομέα.
- **Κ.Α.Π.Η.-Κ.Η.Φ.Η.** (65 Κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων)
- **Τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες** εκπαιδεύονται.
- Προωθούνται: Προηγμένες ευρυζωνικές υπηρεσίες για **ΑμεΑ**, δημιουργία Τράπεζας Πληροφοριών Ειδικής Αγωγής, Εξοπλισμός των σχολικών μονάδων Ειδικής Αγωγής, Προώθηση της ισότητας στην πρόσβαση υπηρεσιών υγείας και ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων υγείας για ηλικιωμένα άτομα και ΑμεΑ, ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων, παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για ΑμεΑ, συμμετοχή στη διαδικασία δημιουργίας του Εθνικού Δικτύου «e-accessibility.gr».
- Πρόγραμμα **Βοήθεια στο Σπίτι** (953 Μονάδες).
- **40 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία Κέντρα Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης** (20 κέντρα).

- **Ιδρύματα Κοινωνικής Στήριξης και Επανάταξης ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.**
- **Ψυχιατρική μεταρρύθμιση.**
- **Εκπαίδευση των αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών.**
- Συνεχίζεται η υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης για την **κοινωνική ένταξη των Ελλήνων Τσιγγάνων**. Το πρόγραμμα κινείται σε δυο άξονες. Τη δημιουργία υποδομών, για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των Τσιγγάνων και τη παροχή υπηρεσιών στους τομείς της κατάρτισης – προώθησης της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού - αθλητισμού και της υγείας - πρόνοιας.

4. Ανταπόκριση σε έκτακτες καταστάσεις

- **Αποκατάσταση σεισμοπλήκτων 62,2 εκ. Ευρώ το 2002 στην Αττική, 34 εκ. Ευρώ σε άλλες περιοχές.**
- **Σχέδιο ετοιμότητας για έκτακτες περιπτώσεις έχει δοκιμαστεί πολλές φορές.**
- **Άλλες Φυσικές καταστροφές – πυρκαγιές, πλημμύρες.**

Συνολικά διατέθηκαν 173 εκ. Ευρώ το 2002 ως επιδότηση επιτοκίου και δωρεάν αρωγή από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Συμπέρασμα

Από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω εξάγεται το συμπέρασμα ότι το παρόν σύστημα κοινωνικής προστασίας, παρά τις επιμέρους αδυναμίες,

- Βελτιώνεται συνεχώς καλύπτοντας ολοένα περισσότερες ανάγκες του γενικού πληθυσμού όσο και συγκεκριμένων ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Χαρακτηρίζεται από ευελιξία στην αντιμετώπιση των αναγκών, που προκύπτουν.
- Ενσωματώνει συσσωρευμένη εμπειρία διαχείρισης.
- Αποπειράται η συνέργια μεταξύ των φορέων υλοποίησής του με την αποφυγή γραφειοκρατικών προβλημάτων.

Οι αλλαγές των τελευταίων ετών είναι προς τις εξής κατευθύνσεις:

- Βελτίωση του συντονισμού μεταξύ φορέων σε τοπικό επίπεδο – το δίκτυο αλληλεγγύης.
- Εντοπισμός κατηγοριών για στοχευμένη δράση, ώστε τα λεφτά να πιάνουν τόπο.
- Αποκέντρωση των δράσεων όσο πιο κοντά στον πολίτη και τα προβλήματά του.
- Στήριξη της οικογένειας και αξιοποίηση της έμφυτης αλληλεγγύης του Έλληνα.
- Βελτίωση των κινήτρων και ενεργοποίηση των πολιτών ώστε η κρατική ενίσχυση να είναι αφετηρία ατομικής βελτίωσης και όχι δημιουργίας μόνιμης κρατικής πελατείας.

Άρα, η προσέγγιση είναι εξελικτική: χτίζουμε στο ό,τι υπάρχει, αξιοποιούμε τις επιτυχίες και διορθώνουμε τις ελλείψεις. Προσπαθούμε οι πόροι της κοινωνικής αλληλεγγύης, οικονομικοί, διοικητικοί, να πιάνουν τόπο και να αποδίδουν.

Νοικοκυρεύουμε, προχωράμε σταθερά, απαντούμε σε πραγματικές κοινωνικές ανάγκες.

Σύγκριση με Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Στην προσέγγιση αυτή πρέπει να αντιδιαστέλλουμε μια άλλη:

Την εκ βάθρων αλλαγή αυτής της προσέγγισης για τη δημιουργία ενός γενικού συστήματος εγγυημένου εισοδήματος, χωρίς να εξασφαλιστεί καμία προϋπόθεση εφαρμογής του. Μια τέτοια βεβιασμένη ενέργεια στην παρούσα φάση θα δημιουργούσε:

- **Αναταραχή μεταξύ των δύο περίπου εκατομμυρίων δικαιούχων του σημερινού συστήματος λόγω της αβεβαιότητας σε σχέση με τα δικαιώματά τους με το νέο καθεστώς.**
- **Αβεβαιότητα ως προς τον τρόπο διαχείρισης ενός πιθανού νέου συστήματος. Στο πλαίσιο αυτό ελλοχεύουν κίνδυνοι επέκτασης κοινωνικών παροχών σε άτομα που δεν έχουν τέτοια ανάγκη, λόγω ανεπαρκούς πληροφόρησης για την κοινωνικό-οικονομική τους κατάσταση πέραν του εισοδήματος.**
- **Ιδιαίτερα ψηλό κόστος εφαρμογής με τον υφιστάμενο μηχανισμό φορολογίας εισοδήματος, που φτάνει ως και τα 4,6 δις Ευρώ (βλ. πίνακες Πίνακες 6-7). Αυτό ισοδυναμεί με 12 περίπου φορές τη δαπάνη για το_ΕΚΑΣ. Το αποτέλεσμα αυτό προκύπτει χρησιμοποιώντας στοιχεία φορολογίας οικονομικού έτους 2002. Παρά τα μειονεκτήματα αυτής της βάσης δεδομένων μας δίνει μια εικόνα του επιπλέον κόστους του νέου συστήματος**

- Αποθάρρυνση πραγματικά δικαιούχων λόγω δυσκαμψίας και γιγαντισμού του συστήματος κοινωνικών παροχών.
- Ενδεχόμενο παραβίασης ατομικών δικαιωμάτων στην προσπάθεια εντοπισμού των δικαιούχων του νέου συστήματος.
- Το σύστημα γίνεται πιο ατομοκεντρικό και όχι οικογενειοκεντρικό όπως είναι το σημερινό σύστημα.
- Εισάγονται αντικίνητρα στη ροπή προς εργασία – η είσπραξη του εγγυημένου εισοδήματος θα αντιστρατεύεται την δουλειά.

Η μόνη εγγύηση που δίνει η βεβαιωμένη εισαγωγή του γενικού εγγυημένου εισοδήματος είναι η αναστάτωση στην διαδικασία νοικοκυρέματος.

Γι' αυτό:

Δεν ανατρέπουμε την διαδικασία ποιοτικής αναβάθμισης του συστήματος πρόνοιας, που βρίσκεται σε εξέλιξη. Προχωρούμε στην επέκταση του υπάρχοντος συστήματος και στην αύξηση της αποτελεσματικότητάς του.

Για την Κυβέρνηση η αποτελεσματικότητα δεν εξαντλείται στις εντυπώσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, το Εθνικό Σχέδιο δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση 2003-2005 προτείνει την επιδίωξη δέκα Εθνικών Κοινωνικών Στόχων, ποσοτικών και επιβεβαιώσιμων, σε επτά κρίσιμους τομείς για την κοινωνική ένταξη¹.

¹ Τέσσερις στόχοι για την επισφάλεια και από ένα για άλλους έξι τομείς.

1. **Έκταση Επισφάλειας.** Το συνολικό ποσοστό ατόμων σε επισφάλεια θα καλύψει την διαφορά που χωρίζει την Ελλάδα από τον μέσο όρο των ΕΕ-15, ως το 2010. Το μέσο πραγματικό εισόδημα των ατόμων σε επισφαλή κατάσταση θα αυξηθεί ως το 2010 *τουλάχιστον* κατά το ένα τρίτο.
2. **Βελτίωση θέσης επισφαλών.** Ένας στους τρεις από αυτούς που είναι *σήμερα* επισφαλείς, θα έχει διαφύγει τον κίνδυνο επισφάλειας το 2010, με βάση την σημερινή γραμμή.
3. **Επισφάλεια Ηλικιωμένων.** Θα μειωθεί στο ήμισυ η σχετική επιβάρυνση επισφάλειας για τους ηλικιωμένους άνω των 65 σε σχέση με τον μέσο όρο.
4. **Επισφάλεια Παιδιών.** Αποφασιστική αντιμετώπιση του θέματος της παιδικής φτώχειας. Ως το 2010 θα είναι καλύτερος από τον μέσο όρο των 7 καλύτερων χωρών στις ΕΕ-15.
5. **Σύγκλιση Υπαίθρου.** Θα μειθούν αποφασιστικά οι διαφορές στο επίπεδο ζωής, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικούς και μη παράγοντες, μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών ως το 2010, ώστε να γίνουν καλύτερες από την Μεσογειακή Ευρώπη.
6. **Παιδιά – Μητέρες.** Κάλυψη των αναγκών για παιδική προστασία για *όλες* τις εργαζόμενες μητέρες ως το 2008.
7. **Αποτελεσματικότητα παρεμβάσεων.** Ριζική βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εισοδηματικών παρεμβάσεων μέσω της καλύτερης στόχευσης.
8. **Μακροχρόνια ανεργία.** Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας θα μειωθεί κατά το ένα τρίτο, και θα είναι καλύτερο από τον μέσο όρο της Μεσογειακής Ευρώπης.

9. **Προσπελασιμότητα ΑμεΑ.** Να υπάρχει ουσιαστική και μετρήσιμη πρόοδος στο θέμα της προσπελασιμότητας των ατόμων με αναπηρία – τόσο φυσικής πρόσβασης όσο και ψηφιακής προσπέλασης .
10. **Προαγωγή Υγείας.** Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης κατά 2 χρόνια.

Τέλος τα νέα μέτρα κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής αυξάνουν σημαντικά τα επίπεδα προστασίας του υπάρχοντος συστήματος

Πίνακας 1: "Προνοιακές Δαπάνες" όπως καταγράφονται στο σύστημα ESSPROS

(=επιλεγμένες Κοινωνικές δαπάνες εκτός συντάξεων και συστήματος υγείας που έχουν ως κοινό παρονομαστή την στόχευση)

A. Σε σταθερές τιμές Μαΐου 2003	199	199	199	199	200	Μεταβολή
(εκατ. ευρώ)	0	5	7	9	1	2001/1995
Επιδόματα	90	134	170	280	335	150%
Λοιπά (Ιδρύματα)	244	157	185	218	289	84%
Σύνολο Αναπηρίας	334	291	355	498	624	115%
Σύνολο Γήρας-Επιζώντες	68	101	124	137	181	80%
Οικογενειακά Επιδόματα	318	797	737	747	753	-6%
Παιδική φροντίδα	538	465	537	569	527	13%
Παροχές σε είδος	788	685	788	972	962	40%
Λοιπά	245	225	250	318	407	81%
	1,88	2,17	2,31	2,60	2,64	
Σύνολο Οικογένεια-Παιδιά	9	3	3	6	8	22%
Επιδόματα ανεργίας	461	505	571	567	524	4%
					1,09	
Επαγγελματική κατάρτιση	382	401	511	850	5	173%
			1,11	1,49	1,79	
Σύνολο Ανεργία	885	941	5	1	7	91%
Παροχές ιδιοκατοίκησης	187	264	471	467	455	72%
Λοιπά βοηθήματα ενοικίου	8	29	31	37	38	29%
Σύνολο Στέγαση	195	294	502	504	493	68%
Υπόλοιπες δράσεις	228	279	317	637	629	126%
Ανασφάλιστοι ΟΓΑ	36	46	54	63	89	93%
ΕΚΑΣ			159	347	393	
Σύνολο Προνοιακές Συντάξεις	36	46	213	410	482	944%
	3,63	4,12	4,93	6,28	6,85	
Γενικό Σύνολο	5	3	9	3	3	66%
B. Ως ποσοστό του ΑΕΠ						
Αναπηρία	0.32	0.26	0.29	0.39	0.44	40.1%
Γήρας-Επιζώντες	0.06	0.09	0.10	0.11	0.13	99.7%
Οικογένεια-Παιδιά	1.78	1.92	1.92	2.02	1.88	5.2%
Ανεργία	0.84	0.83	0.93	1.15	1.27	52.4%
Στέγαση	0.18	0.26	0.42	0.39	0.35	89.8%
Κοινωνικός Αποκλεισμός	0.21	0.25	0.26	0.49	0.45	107.2%
Προνοιακές Συντάξεις	0.03	0.04	0.18	0.32	0.34	913.5%
Γενικό Σύνολο	3.43	3.64	4.10	4.86	4.85	41.5%

Πηγή: Κοινωνικές Δαπάνες ESSPROS

Πίνακας 2. Ανάλυση επιλεγμένων κοινωνικών μεταβιβάσεων

<i>Κατηγορία παροχών</i>	<i>ΕΤΟΣ</i>	<i>Δικαιούχοι</i>	<i>Συνολικό ποσό σε χιλιάδες ευρώ</i>	<i>Ποσό κατά άτομο</i>
ΕΚΑΣ				
ΕΚΑΣ	2001	365000 (330000 από το σύνολο των ταμείων και 35000 από Δημόσιο και NAT	393.000	Ανάλογα εισοδήματος, μέγιστο μηνιαίο 111.18 ευρώ
Μειωμένη συμμετοχή στα φάρμακα δικαιούχων ΕΚΑΣ		365000	15.300	
Σύνταξη Ανασφάλιστων Ηλικιωμένων	2001	35000		141,46 ευρώ
Επιδόματα ανεργίας				
Ασφάλιση κατά της ανεργίας	2001	259.003	440.205	min 11,32 max 11,97 ευρώ την ημέρα
Ειδικό βοήθημα μετά τη λήξη της επιδότησης λόγω ανεργίας	2001	5.105	748	147,16 ευρώ
Ειδικό βοήθημα μετά την τρίμηνη παραμονή στα μητρώα των ανέργων	2001			169,8 ευρώ
Επίδομα σε νέους/νέες από 20 έως 29 ετών	2001	1.940	713	73,37 ευρώ
Ειδικό εποχικό επίδομα	2001	170.000	76.302	
Νέο επίδομα σε μακροχρόνια ανέργους				
Ανταπόκριση σε έκτακτες ανάγκες				
Επίδομα Κοινωνικής Βοήθειας	2001			586,94 ευρώ άμεση βοήθεια και 4.402,05 ευρώ σε περίπτωση τραυματισμού ή

				θανάτου
Επίδομα Έκτακτης ανάγκης	2001			234,78 ευρώ εφάπαξ
Επιδότηση ενοικίου	2002		43.000	
Δωρεάν Αρωγή (ΠΔΕ)	2002		130.000	
Επιδόματα ΑμεΑ	2002	146.000	356.000	
Οικονομική ενίσχυση πασχόντων από μεσογειακή αναιμία, AIDS κ.λ.π.	2002			357 ευρώ για AIDS και αιμοροφιλία 171 ευρώ για λοιπές παθήσεις
Οικονομική Ενίσχυση Τυφλών	2002			min 174 ευρώ max 375 ευρώ
Χορήγηση επιδόματος κωφών	2002			154 ευρώ
Επίδομα Βαριάς Νοητικής Υστέρησης	2002			min 159 ευρώ max 241 ευρώ
Ασφαλιστικά - π.χ. παραπληγικοί κλπ				
Οικογενειακά επιδόματα				
Επίδομα πολυτέκνων	2003	86.000	159.234	36,29 ευρώ για κάθε παιδί και 67,50 ευρώ η ελάχιστη επιδότηση
Οικονομική ενίσχυση απροστάτευτων παιδιών	2002			44,02 ευρώ
Χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας	2002			440,20 ευρώ εφάπαξ χορηγία
Επιδότηση Τρίτου Παιδιού	2003	51.540	149.220	145,60 ευρώ για κάθε παιδί
Ισόβια Σύνταξη Πολύτεκνης Μητέρας	2003	200.000	230.442	83,45 ευρώ

Επιδότηση Μονογονεϊκών Οικογενειών	2001	225 οικογένειες με 250 παιδιά	311	
Ειδικό βοήθημα σε παλιννοστούντες	2001	6.106	1.714	283 (2003)
Ειδικό βοήθημα σε αποφυλακισμένους	2001	1.210	1.966	169,8 (2003)

ΠΗΓΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Πίνακας 3. Συνολική ωφέλεια από το πρόσθετο αφορολόγητο των 20 γιλ Ευρώ για το τρίτο παιδί

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου	Συνολική ωφέλεια ρύθμισης 3ου παιδιού
A1. ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ					
10000	0	0	10000	0	
3400	15	510	13400	510	
6600	30	1980	20000	2490	
3400	30	1020	23400	3510	
Υπερβάλλον	40				
A2. ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΜΕ ΤΡΙΤΟ ΠΑΙΔΙ					
10000	0	0	10000	0	0
3400	0	0	13400	0	510
6600	0	0	20000	0	2490
3400	30	1020	23400	1020	2490
Υπερβάλλον	40				2490
B1. ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ					
8400	0	0	8400	0	
5000	15	750	13400	750	
5000	30	1500	18400	2250	
5000	30	1500	23400	3750	
Υπερβάλλον	40				
B2. ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΜΕ ΤΡΙΤΟ ΠΑΙΔΙ					
8400	0	0	8400	0	0
5000	0	0	13400	0	750
5000	0	0	18400	0	2250
5000	30	1500	23400	1500	2250
Υπερβάλλον	40				2250

Πίνακας 4. Δαπάνη από το πρόσθετο αφορολόγητο των 20 γιλ Ευρώ για το τρίτο παιδί

<i>Κλιμάκιο εισοδήματος</i>	<i>Σύνολο εισοδήματος</i>	<i>Δικαιούχοι (με βάση στοιχεία οικ. Έτους 2002)</i>	<i>Συνολική δαπάνη (χιλ. Ευρώ)</i>
A1. ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ			
10000	10000	63660	0
3400	13400	7900	2014,5
6600	20000	4090	6135,0
Υπερβάλλον	20000 και άνω	1890	4706,1
ΣΥΝΟΛΟ		77540	12855,6
B1. ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ			
8400	8400	61840	0
5000	13400	13680	5130,0
5000	18400	3830	5745,0
Υπερβάλλον	18400 και άνω	2490	5602,5
ΣΥΝΟΛΟ		81840	16477,5
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		159380	29333,1

Πίνακας 5. Ανάλυση οικογενειακών επιδομάτων πολυτέκνων και τρίτου παιδιού

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ	Δικαιούχοι	Αριθμός δικαιούχων	Μηνιαίο ποσό (ευρώ)	Δαπάνες (χιλ. ευρώ)		
				Απρίλιος 2003	Απρίλιος 2003	2001 ⁽²⁾
α. Επίδομα πολυτέκνων	Οικογ. με 4+ παιδιά έως 23 ετών	85.992	36.29 ⁽¹⁾	103.193	113.191	159.234
β. Επιδότηση τρίτου παιδιού	Μητέρες τρίτου παιδιού έως 6 ετών	51.540	145,13	64.147	71.578	149.220
γ. Ισόβια σύνταξη	Γυναίκες που είχαν 4+ παιδιά	199.688	83,45	179.498	197.146	230.442
ΣΥΝΟΛΟ		337.220		346.838	381.916	538.896

(1) Το μηνιαίο ποσό δίνεται για κάθε παιδί και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 72.58 μηνιαίως

(2) Προσωρινά στοιχεία ΟΓΑ

(3) Εκτιμήσεις με βάση στοιχεία πρώτου 4 μήνου

Πίνακας 6. Κόστος εφαρμογής ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος με βάση τα στοιχεία φορολογίας οικονομικού έτους 2002: Εναλλακτικά σενάρια εφαρμογής που δεν λαμβάνουν υπόψη τους την οικογενειακή κατάσταση των δικαιούχων.

Σενάρια εφαρμογής (μηνιαίο ποσό σε ευρώ που καταβάλλεται για 12 μήνες το χρόνο)	Αριθμός δικαιούχων	Δηλωθέν εισόδημα δικαιούχων (εκατ. ευρώ)	Ετήσιο κόστος όταν καταβάλλεται συμπληρωματικά του δηλωθέντος (εκατ. ευρώ)	Ετήσιο κόστος όταν καταβάλλεται επιπλέον του δηλωθέντος (εκατ. ευρώ)
150	603.383	352	734	1.086
160	632.075	416	798	1.214
170	660.767	483	865	1.348
180	689.458	554	935	1.489
190	718.287	569	1.069	1.638
200	747.186	647	1.146	1.793
210	776.084	729	1.227	1.956
220	804.983	814	1.311	2.125
230	833.882	903	1.399	2.302
240	862.781	995	1.490	2.485
250	892.342	1.029	1.648	2.677
260	922.458	1.132	1.746	2.878
270	952.574	1.239	1.847	3.086
280	982.689	1.350	1.952	3.302
290	1.012.805	1.464	2.061	3.525
300	1.042.920	1.581	2.173	3.755

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΚΕΠΥΟ

Πίνακας 7. Κόστος εφαρμογής ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος με βάση τα στοιχεία φορολογίας οικονομικού έτους 2002: Εναλλακτικά σενάρια εφαρμογής που λαμβάνουν υπόψη τους την οικογενειακή κατάσταση των δικαιούχων χρησιμοποιώντας τις κλίμακες ισοδυναμίας της Eurostat (1 ο αρχηγός, 0.5 η σύζυγος, 0.3 κάθε παιδί).

Σενάρια εφαρμογής (μηνιαίο ποσό σε ευρώ που καταβάλλεται για 12 μήνες το χρόνο)	ΣΥΝΟΛΟ	Χωρίς σύζυγο και παιδιά	Με σύζυγο χωρίς παιδιά	Με 1 παιδί	Με 2 παιδιά	Με 3 ή περισσότερα παιδιά
Αριθμός δικαιούχων						
150	603.383	430.225	98.419	34.197	31.527	9.015
200	747.186	527.955	123.313	42.998	40.167	12.753
250	892.342	623.290	150.559	52.611	49.624	16.258
300	1.042.920	720.323	178.754	63.365	60.374	20.104
Κόστος όταν καταβάλλεται συμπληρωματικά του δηλωθέντος εισοδήματος και προσαυξάνεται κατά 50% για την σύζυγο και 30% για κάθε παιδί (κλίμακες ισοδυναμίας Eurostat)						
150	886	523	180	75	81	28
200	1.391	810	284	119	129	50
250	2.012	1.151	417	175	192	77
300	2.668	1.501	559	238	264	107
Κόστος όταν καταβάλλεται επιπλέον του δηλωθέντος εισοδήματος και προσαυξάνεται κατά 50% για την σύζυγο και 30% για κάθε παιδί (κλίμακες ισοδυναμίας Eurostat)						
150	1.311	774	266	111	119	41
200	2.177	1.267	444	186	202	78
250	3.268	1.870	678	284	313	124
300	4.611	2.593	965	411	456	185

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΚΕΠΥΟ